

[Anne Grete Holmsgård]

I denne forbindelse er det vigtigt at holde sig for øje, hvad der sker i NATO i øjeblikket. Allerede inden det sidste NATO-topmøde, den 13.-14. maj, var det klart, at et af de helt centrale punkter på dagsordenen ville blive diskussionen om de såkaldte positionsplaner i USA og USAs bestræbelser på at presse de europæiske allierede til at indtage en mere aktiv rolle i den samlede vestlige kontrol med den tredje verden, først og fremmest Mellemøsten.

Forud for mødet var det meget lidt, udenrigsministeren kunne byde på med hensyn til en dansk holdning til disse vigtige spørgsmål. En dansk stilling blev hæftet op på, at der ikke skulle tages beslutning på mødet, samt at Danmark ikke kendte forslagene. Det er en noget tynd forklaring, eftersom det af pressen er fremgået, at den amerikanske viceforsvarsminister, Robert Komer, allerede en måned tidligere havde givet de allierede en orientering om de amerikanske planer.

Allerede efter den første mødedag på NATO-mødet i Bruxelles blev der udsendt et communiqué, hvor der blev udtrykt enighed om viljen til, som det hedder, at dele den del af forsvarsbyrderne i alliancen, som er blevet nødvendig, efter at USA har måttet påtage sig ekstra forpligtelser i Mellemøsten. Dette er nøjagtig så tæt på direkte NATO-indblanding i Mellemøsten, som NATO-mødet kunne gå uden direkte at bryde selve traktaten. Pointen ligger nemlig i, at NATO gennem at påtage sig en ekstra oprustningsbyrde vil være i stand til at erstatte de tropper, USA ellers skulle have sendt til Europa, men som i stedet kan dirigeres til den tredje verden, først og fremmest til Mellemøsten.

På det samme NATO-topmøde blev beslutningen om udstationeringen af 572 nye atomraketter i øvrigt bekræftet – og denne gang uden nogen dansk klausul, og uden at der var blevet taget initiativ til at fremme nedrustningen i Europa.

Nu er det jo ikke nyt, at USA og den vestlige verden i det hele taget udnytter enhver mulighed til at fremme sine egne økonomiske og politiske interesser i den tredje verden. Sådan har det faktisk været, siden man i sin tid begyndte at besætte forskellige lande og betegne dem som danske, engelske, franske kolonier osv., og den vestlige verden har stadig den opfattelse, at den har en ret til at

udplyndre råstoffer, markeder og arbejdskraft i u-landene.

Mens vi snakker om u-landene, vil jeg godt gå ind på et spørgsmål, som ikke har været fremhævet særlig meget her. Det er selvfølgelig sådan, at VS generelt støtter, at man giver flere penge til u-landsbistand, men vi mener, det er af afgørende vigtighed, at de bliver givet på en sådan måde, at det faktisk støtter en selvstændig udvikling i disse lande, og at det ikke bare øger disse landes afhængighed af verden, at det ikke bare betyder, at de bliver integreret i det kapitalistiske verdensmarked.

I denne forbindelse vil jeg godt fremhæve et eksempel, der bare for et halvt års tid siden var på forsiden af stort set alle aviser: Kampuchea. Det er en kendt sag, at der var hungersnød i Kampuchea, og det er vist lige så kendt, at der stadig væk er et omfattende fødevareproblem. Men hvad der er gledet helt i baggrunden, er, at en af de afgørende grunde til, at situationen er så grel, er, at alle de vestlige lande hårdnakket har nægtet at anerkende regeringen i Pnom Penh. Det forekommer mildest talt dobbeltmoralisk, når den danske regering i alle andre tilfælde end lige netop Kampuchea holder fast ved, at man anerkender den regering, der har kontrollen med et land. Skulle man bruge regeringens egne principper, var Pol Pot for længst lagt på is og Heng Samrin anerkendt. Hvis argumentationen for, at det ikke er sket, er, at der er vietnamesiske styrker i Kampuchea, er det lige så dobbeltmoralisk, for der var jo også tanzanianske tropper i Uganda, da regeringen anerkendte styret her, meget hurtigt endda.

Det vigtigste brændpunkt i dag er nok Mellemøsten, og det er det ikke uden grund. Det er det selvfølgelig på grund af de enorme olieressourcer og på grund af, at den vestlige industri i årevis har kunnet have sin lange snabel nede i olieressourcerne i Mellemøsten og har kunnet bruge dem som en særdeles billig motor i hele den vestlige industri. Det er der blevet profiteret på på mange måder. Det kan derfor heller ikke komme bag på os, når der i øjeblikket foregår en enorm oprustning i området. Den foregår selvfølgelig, fordi man er nervøs for ikke at fastholde denne kontrol med olien, og man er specielt nervøs, efter at man har set, hvad der skete i Iran for bare et år siden.